

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньої програми

Л.В. Смолій

“ 31 ” 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Економіка підприємства»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: Економіка

Факультет: Економіки і підприємництва

Умань – 2021 р.


Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка». Умань: Уманський НУС, 2021. 18 с.

Розробник: к.е.н., професор Семенда Д.К. 

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

 (Соколюк С.Ю.)
(підпис)

«31» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Голова  (Смолій Л.В.)
(підпис)

« 31 » 08 2021 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 051 «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2- й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин - 105		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Економіка»	Лекції	
		40 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		38 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		27 год.	93 год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту й окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Завдання. Програма з економіки підприємства передбачає вивчення теоретичних основ і практичних форм функціонування підприємства як основної структурної ланки ринкової економіки, охоплює питання економічної діяльності і пов'язану з нею організацію управління підприємствами відповідно до їх розмірів і галузевої спеціалізації, а також механізми взаємодії суб'єктів економічної діяльності.

Вивчення економіки підприємства формує економічне мислення у студентів, підприємницький та комерційний підхід до розв'язання виробничих завдань, визначає професійну компетентність та підготовленість до практичної діяльності.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами таких компетентностей:

- здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.
- здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання:

- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники;
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Підприємства як основна ланка ринкової економіки

Тема 1. Предмет, метод та завдання курсу „Економіка підприємства”

Поняття, предмет та об'єкт вивчення курсу. Завдання курсу „Економіка підприємства”. Значення для підготовки спеціалістів. Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Методи, методологія та методика вивчення курсу

Тема 2. Агропромисловий комплекс України

Поняття агропромислового комплексу (АПК), його склад, місце і значення в економіці України.

Тема 3. Підприємство, як суб'єкт господарювання

Поняття підприємства. Місія й різноманітні цілі підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства. Юридичні акти “Про підприємства в Україні”, його основні положення. Статут підприємства. Генеральна тарифна угода й колективний договір. Окремі напрямки діяльності підприємства.

Тема 4. Зовнішнє середовище діяльності підприємств

Мікросередовище та макросередовище функціонування аграрних підприємств. Їх складові. Вплив елементів зовнішнього середовища на діяльність підприємств. Банкрутство підприємства і їх санація.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Ресурс підприємства та ефективність їх використання

Тема 5. Земельні ресурси та ефективність їх використання у сільському господарстві

Земля як знаряддя та предмет праці у господарстві. Особливості землі як засобу виробництва. Земельний кодекс. Земельна реформа та її етапи. Визначення земельного паю в натуральному і грошовому виразі. Економічна оцінка землі. Грошова оцінка землі. Ефективність використання землі і методичні основи її визначення.

Тема 6. Трудові ресурси і продуктивність праці

Поняття і склад трудових ресурсів. Динаміка, структура і показники використання трудових ресурсів. Показники трудового потенціалу. Економічний зміст показників використання трудових ресурсів. Ринок робочої сили і проблеми безробіття. Поняття і значення підвищення продуктивності праці в аграрному секторі економіки. Показники продуктивності праці у сільському господарстві і методика їх визначення.

Тема 7. Матеріально-технічна база аграрних підприємств

Особливості матеріально-технічної бази і стан її розвитку. Поняття розміру та структура енергоресурсів. Тракторний парк та ефективність його використання.

Поняття умовно-еталонного трактора і умовно-еталонного гектара. Значення комбайнового парку. Фактична та нормативна забезпеченість підприємств окремими видами комбайнів. Автомобільний транспорт як основний вид транспорту в сільському господарстві. Техніко-економічні показники використання транспортних засобів і методика їх визначення.

Тема 8. Основні фонди аграрних підприємств

Поняття основних фондів виробництва, їх склад і структура. Грошова оцінка основних фондів. Види зносу основних фондів. Амортизація основних фондів та необхідність її нарахування. Показники забезпеченості аграрних підприємств основними фондами і економічна ефективність їх використання.

Тема 9. Оборотні фонди і фонди обігу аграрних підприємств

Економічна сутність оборотних фондів і фондів обігу, їх склад і структура. Склад і джерела формування. Забезпеченість аграрних підприємств оборотними фондами і показники її вимірювання. Кругообіг авансованих коштів в оборотні фонди. Велике і мале коло кругообігу. Технологічні та економічні фактори впливу на тривалість кругообігу. Система показників ефективності використання оборотних коштів. Методика їх визначення і економічної оцінки. Основні напрямки поліпшення використання оборотних коштів в аграрних підприємствах. Необхідність нормування оборотних коштів за критерієм мінімальної достатності.

Тема 10. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємств

Поняття і склад нематеріальних ресурсів підприємства. Патенти, свідоцтва, ліцензії як форми юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності. Нематеріальні ресурси як об'єкт власності. Види нематеріальних ресурсів (активів) та їх характеристика: право на користування земельною ділянкою, право на винахід, на промислові зразки, товарні знаки, авторські права, ноу-хау, гудвіл тощо. Способи і джерела придбання нематеріальних активів та їх грошова оцінка. Нематеріальні ресурси як об'єкт нарахування амортизації. Нематеріальні ресурси, на які не нараховується амортизація.

Тема 11. Капітальні вкладення в аграрних підприємствах

Поняття і призначення капітальних вкладень. Розміри, динаміка і структура капітальних вкладень в аграрних підприємствах України. Джерела капітальних вкладень в аграрних підприємствах. Значення власних і залучених засобів на капітальні вкладення. Поняття інвестиційної діяльності. Методика оцінювання ефективності виробничих інвестицій за умов ринкових відносин з урахуванням грошових потоків. Шляхи підвищення економічної ефективності капітальних вкладень: економічне обґрунтування пріоритетних напрямків капітальних вкладень.

Тема 12. Інфраструктура сільськогосподарського виробництва

Поняття і значення інфраструктури у сільському господарстві. Класифікація інфраструктури за ознаками. Виробнича інфраструктура, її склад та економічне значення. Соціальна (невиробнича) інфраструктура та її соціально-економічне значення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
Тема 1. Предмет, метод та завдання курсу „Економіка підприємства”	8	2	2		4	8	-	-		8
Тема 2. Агропромисловий комплекс України	8	2	2		4	8	-	-		8
Тема 3. Підприємство, як суб'єкт господарювання	8	2	2		4	8	2	-		6
Тема 4. Зовнішнє середовище діяльності підприємств	9	2	2		5	9	-	-		9
Разом за змістовим модулем 1	33	8	8	-	17	33	2	-		31
Змістовий модуль 2.										
Тема 5. Земельні ресурси та ефективність їх використання у сільському господарстві	9	4	4		1	9	1	-		8
Тема 6. Трудові ресурси і продуктивність праці	9	4	4		1	9	1	-		8
Тема 7. Матеріально-технічна база аграрних підприємств	9	4	4		1	9	-	1		8
Тема 8. Основні фонди аграрних підприємств	9	4	4		1	9	2	-		7
Тема 9. Оборотні фонди і фонди обігу аграрних підприємств	9	4	4		1	9	2	-		7
Тема 10. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємств	9	4	4		1	9	-	1		8
Тема 11. Капітальні вкладення в аграрних підприємствах	9	4	4		1	9	-	1		8
Тема 12. Інфраструктура сільськогосподарського виробництва	9	4	2		3	9	-	1		8
Разом за змістовим модулем 2	72	32	30	-	10	72	6	4		62
Всього	105	40	38		27	105	8	4		93

5. Темі семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Предмет, метод та завдання вивчення курсу „Економіка підприємства”	2	-
2	Тема 2. Агропромисловий комплекс України	2	-
3	Тема 3. Підприємство як суб'єкт господарювання	2	-
4	Тема 4. Зовнішнє середовище діяльності аграрних підприємств у ринковій економіці	2	-
5	Тема 5. Земельні ресурси та їх використання у сільському господарстві	4	-
6	Тема 6. Трудові ресурси і продуктивність праці	4	-
7	Тема 7. Матеріально-технічна база аграрних підприємств	4	1
8	Тема 8. Основні фонди аграрних підприємств	4	-
9	Тема 9. Оборотні фонди і фонди обігу підприємства	4	-
10	Тема 10. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства	4	1
11	Тема 11. Капітальні вкладення в аграрних підприємствах.	4	1
12	Тема 12. Інфраструктура сільськогосподарського виробництва	2	1

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет, метод та завдання вивчення курсу „Економіка підприємства” 1. Зв'язок дисципліни „Економіка підприємства” з економічною теорією, мікро-, макроекономікою та технологічними дисциплінами.	4	8
2	Тема 2. Агропромисловий комплекс України 1. АПК – його місце і значення в економіці України.	4	8
3	Тема 3. Підприємство як суб'єкт господарювання 1. Яке місце в економічній системі сучасного суспільства займає підприємство? 2. Класифікація підприємств за різними ознаками. 3. Переваги та недоліки функціонування об'єднань підприємств в Україні.	4	6

4	<p>Тема 4. Зовнішнє середовище діяльності аграрних підприємств у ринковій економіці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити поняття «риннок» у широкому та вузькому розумінні. 2. Функціональне призначення ринку. 3. Охарактеризуйте структуру ринку та його види. 	5	9
5	<p>Тема 5. Земельні ресурси та їх використання у сільському господарстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості використання земельних ресурсів. 2. Десятипільні та коротко ротаційні сівозміни. 	1	8
6	<p>Тема 6. Трудові ресурси і продуктивність праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що вміщує в себе організація праці і управління трудовим колективом підприємства? 2. Назвіть функції кінцевої мети кадрової політики. 3. Сутність показників і методів вимірювання продуктивності праці. 	1	8
7	<p>Тема 7. Матеріально-технічна база аграрних підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості матеріально-технічної бази аграрних підприємств. 2. Сучасний стан матеріально-технічної бази аграрних підприємств. 	1	8
8	<p>Тема 8. Основні фонди аграрних підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому сутність основних фондів і яка їх роль у розширеному відтворенні.? 2. Які існують види оцінок основних фондів? 3. Сутність фізичного і морального зносу основних фондів. 	1	7
9	<p>Тема 9. Оборотні фонди і фонди обігу підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення між оборотними фондами і фондами обігу. 2. Співвідношення між оборотними засобами та основними. 	1	7
10	<p>Тема 10. Фінансово-кредитні та нематеріальні активи підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що відноситься до об'єктів інтелектуальної власності? 2. Що включається до об'єктів промислової власності? 3. Що відноситься до об'єктів, які охороняються авторським правом? 	1	8
11	<p>Тема 11. Капітальні вкладення в аграрних підприємствах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інвестиційної діяльності. 	1	8

	2. Методика оцінювання ефективності виробничих інвестицій за умов ринкових відносин з урахуванням грошових потоків.		
12	Тема 12. Інфраструктура сільськогосподарського виробництва 1. Соціальна інфраструктура та її роль.	3	8
	Разом	27	93

7. Індивідуальні завдання

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, засвоєння загальних закономірностей, принципів і методів.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Економіка аграрного підприємства» студенти заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Економіка підприємства» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Економіка аграрного підприємства» для студентів заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені теоретичні і практичні питання.

8. Методи навчання

В рамках вивчення дисципліни «Економіка аграрного підприємства» передбачено проведення:

1. Лекцій. Лекція — інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;

2. Проблемні лекції - спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома – трьома ключовими моментами, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного міркування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей студентів.

3. Семінарські заняття. На заняттях передбачається більш детальний розгляд лекційного матеріалу, його закріплення та перевірка засвоєних знань студентів. З метою кращого засвоєння матеріалу планується використання тестів, кросвордів, рефератів, ситуаційних задач тощо. По окремих темах планується проведення дискусії;

4. Семінари – дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників семінару по темі що розглядається, а також розвивають мислення, допомагають формувати висновки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

5. Практичні заняття. Використовують для поглиблення знань, формування вмінь і навичок. На практичних заняттях планується засвоєння практичних розрахунків економічних показників діяльності підприємства;

6. Мозкові атаки – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб за невеликий проміжок часу висловити як найбільшу кількість ідей, обговорити і здійснити їх колекцію.

7. Презентації – виступи перед аудиторією. Використовуються для представлення певних досягнень роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових наукових розробок за допомогою мультимедійних засобів.

8. Самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання. Ця робота полягає в самостійному опрацюванні студентами різних літературних джерел, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні.

9. Індивідуально-консультативна робота зі студентами здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи викладача у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

10. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Економіка аграрного підприємства» розміщені на платформі Moodle. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з дисципліни враховує всі види занять передбачених навчальним планом, який передбачає лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Заочна форма навчання

	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								Контрольна робота	Загальна сума балів		
Кількість балів за модуль	38					62											
Теми	T1	T2	T3	T4	МК	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МК			
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100	
в т.ч. за видами робіт																	
- практичні заняття								4			4	4	4				
- виконання СРС	5	5	5	5		5	5	1	5	5	1	1	1				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Економіка підприємства: методичні вказівки до виконання самостійної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Економіка». [уклад.: Д.К.Семенда]. Умань: УНУС. 2021.

2. Економіка підприємства: методичні вказівки для виконання практичних завдань здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Економіка». [уклад.: Д.К.Семенда]. Умань: УНУС. 2021.

12. Рекомендована література**Базова**

1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор. Видавництво, 2016. 378 с.

2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської

- Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.
3. Яркіна Н.М. Економіка підприємства. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К. : Ліра-К. 2020. 596 с.
4. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л., проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Кондор, 2020. 700 с.
5. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 779 с
6. Круш П.В. Економіка (розрахунки фінансово інвестиційних операцій в EXCEL): навч. посіб. К. : Цул, 2014. 256 с.
7. Семенда Д. К., Бурляй О.Л., Коротєєв М.А., Семенда О.В. Економіка підприємства : підруч. Умань: ВПЦ "Візаві" (Видавець "Сочінський"), 2014. 476 с.
8. Семенда Д.К., Коротєєв М.А., Семенда О.Вс., Семенда О.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 246с.
9. Аграрна економіка: навч. посіб. / [Білоножка В.Я., Мостов'як І.І., Карпенко В.П., Полторецький С.П., Березовський А.П.]; за ред. В.Я. Білоножка. – Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2016. – 418 с.
10. Економіка сільського господарства: навч. посіб. / [Збарський В.К., Мацибора В.І., Чалий А.А., Степасюк Л.М., Рогач С.М., Гуцул Т.А., Суліма Н.М.]; За ред. В.К. Збарського і В.І. Мацибори. – К.: Каравела, 2016. – 312 с.
11. Економіка сільського господарства: навч. посіб. / [Збарський В.К., Бабієнко М.Ф., Кулаєць М.М., Синявська І.М., Хоменко М.П.] ; за ред. проф. В.К.Збарського. – К.: Агроосвіта, 2013. – 352 с.
12. Економіка аграрного підприємства: підруч. для екон. і технол. спец. аграр. вищ. навч. закл. I-II рівнів акредитації / С. І. Михайлов, Н. Г. Кабаченко, Г. В. Заєць [та ін.]; ред. С. І. Михайлов ; М-во аграр. політики України, Навч.-метод. центр по підгот. молод. спеціалістів. – Київ : Укр. центр духов. к-ри, 2005. – 396 с.

Допоміжна

1. Конституція України від 01.01.2020 №254к/96 - ВР URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Господарський кодекс України від 16.02.2019 р. № 436-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018р. (зі змінами і доповненнями) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753>
4. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України URL <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Цивільний Кодекс України від 13.02.2019р. № 435-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Кодекс законів про працю України. <ht.tps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
7. Закон України Про акціонерні товариства: Закон України від 17.10.2019 р. №541-VI URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
8. Закон України Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань від 16.01.2020 р. №755-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

9. Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 05.12.2012 р. №433-VI, (зі змінами і доповненнями) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

10. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

11. Закон України Про ціни і ціноутворення від 21.06.2012 р. №507-VI, (зі змінами і доповненнями) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

12. Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua>.

13. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

14. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/

15. Соколюк С.Ю. Розвиток підприємств аграрного сектору на засадах гармонізації інноваційних процесів: теорія і практика: монографія. Умань: Вид. Сочінський М.М., 2019. 374с.

16. Чернега І.І. Соціально-економічний механізм підприємницької діяльності в аграрному секторі України: виклики та можливості: монографія. Умань: Вид. Сочінський М.М., 2020. 404с.

17. Гиль О. О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 248 с.

18. Мороз В. С., Тельнов А. С. Організація виробництва : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 256 с.

19. Семенда Д.К., Коротєєв М.А., Семенда О.В. Удосконалення організаційно-економічного механізму ефективного використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах. кол. моног. Умань: «Сочінський М.М.». 2016. 242с.

20. Семенда Д.К., Семенда О.В. Розвиток органічного виробництва в сільськогосподарських підприємствах. Агросвіт. 2014. № 7. С. 42 – 46.

21. Семенда Д.К., Семенда О.В. Стратегічні орієнтири розвитку виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах Черкащини. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії Полтава: ПДАА, 2014. Вип. 1(8). Т.1.: Економіка. С. 303 -309.

22. Семенда Д.К., Семенда О.В. Еколого-економічні напрями підвищення родючості та охорони якості ґрунтів сільськогосподарських підприємствах. /збірник наукових праць Уманського НУС №89 ч.2- 2016. с.99-108

23. Семенда Д.К., Семенда О.В., Семенда О.В. Проблеми виробництва мяса яловичини в Україні. Збірник наукових праць Уманського НУС. Редкол.: О.О. Непочатенко (відп.ред.) та ін.. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2017. Вип. 90. Ч. 2 : Економічні науки. 204с. с187-195

24. Семенда Д.К., Семенда О.В., Семенда О.В. Сучасний стан та тенденції розвитку ринку технічних культур в Україні. наук-прак. журн. «Агросвіт» №6 2019 с.65-74

25. Семенда Д.К., Семенда О.В. Дослідження поведінки споживачів в сучасних ринкових умовах. Молодий вчений. 2018. №1. с.539-544

26. Семенда Д.К., Тупчій О.С., Фротер О.С. Значення аграрних

товаровиробників у забезпеченні розвитку сільських територій. – збірник наукових праць УНУС №88 ч.2 2016.-с.311-319

27. Економічні аспекти функціонування сільськогосподарських підприємств /Д.К.Семенда, О.В.Семенда, Т.Ю.Петрук// Економіка АПК. 2018. №10. С.106-116

28. Сучасний стан та тенденції розвитку ринку технічних культур в Україні / Д.К.Семенда, О.В.Семенда, О.В.Семенда// Агросвіт. №6. 2019. С.65-74 DOI: [10.32702/2306-6792.2019.6.65](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2019.6.65)

29. Оцінка внутрішнього ринку органічної продукції України та поведінка споживачів на ньому /Д.К.Семенда, О.В.Семенда// Молодий вчений. №11 (75) листопад 2019. С.609-614 DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-129>

30. Сучасний стан та шляхи підвищення економічної ефективності виробництва зерна кукурудзи /Д.К.Семенда, О.В.Семенда, О.В.Семенда// Агросвіт. №3. 2020. С.40-49. DOI: [10.32702/2306-6792.2020.3.43](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.3.43)

31. Оцінка розвитку ринку продукції олійних культур /Д.К.Семенда, О.В.Семенда, О.В.Семенда// Молодий вчений. №3. 2020. С.258-263. DOI: [10.32839/2304-5809/2020-3-79-54](https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-3-79-54)

32. Маркетингові дослідження кон'юнктури ринку зерна /Д.К.Семенда, О.В.Семенда, О.В.Семенда// Агросвіт. №1-2. 2021. С.56-64. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.1-2.56](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.1-2.56)

33. Вплив мерчандайзингу на поведінку споживачів /Д.К.Семенда, І.І.Корман, О.В.Семенда// Східна Європа: економіка, бізнес та управління. №1(28). 2021. С.42-46. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.28-8>

34. Логістика та її роль в підвищенні економічної ефективності реалізації продукції рослинництва /Д.К.Семенда, О.В.Семенда, О.В.Семенда// Молодий вчений. №1. 2021. С.185-190. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-38>

35. Перспективи запровадження моделі D2C електронної комерції в Україні /Д.К.Семенда, О.В.Семенда// Інфраструктура ринку. №1 (51). 2021. С.208-212. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure51-33>

Інформаційні ресурси

1. Аграрний сектор України – agroua.net
2. Бібліотеки в Україні URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3>
3. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>
4. Верховна Рада України URL: www.rada.gov.ua
5. Вільна енциклопедія URL: <http://uk.wikipedia.org>
6. Державна служба статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаніка URL: <http://www.library.lviv.ua/>
8. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL: www.minagro.kiev.ua
9. ННЦ «Інститут аграрної економіки» URL: www.iae.kiev.ua

10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Сайт журналу «Пропозиція» URL: www.propozitsiya.com

13. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 навчальний рік

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Приведення змісту дисципліни у відповідність до її назви.
2. Внесення змін в розподіл тем в розрізі змістових модулів.
3. Внесення коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни.
4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.